

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3711/2025
23.01.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Радославе Мађаров и Зорице Булајић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ, сви из ..., ДД из ..., ЂЂ из ... и ЕЕ из ..., чији је заједнички пуномоћник Љубица Силић, адвокат из ..., против туженог АД „Електропривреда Србија“ Београд - Огранак „Панонске ТЕ – ТО“ Нови Сад, чији је пуномоћник Сабахудин Тахировић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиље АА и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1804/24 од 01.07.2025. године, у седници одржаној 23.01.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1804/24 од 01.07.2025. године у делу којим је одлучено о тужбеним захтевима тужилаца и трошковима поступка и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1804/24 од 01.07.2025. године, донетом на основу одржане расправе пред другостепеним судом, укинута је пресуда Основног суда у Сремској Митровици П1 124/20 од 23.05.2024. године и пресуђено тако што је тужени обавезан да сваком тужиоцу на име мање исплаћене зараде за период од јула 2013. до септембра 2016. године исплати појединачно означене новчане износе главнице, са законском затезном каматом на месечне износе који чине укупне износе главница, од доспелости сваког износа до исплате. Делимично је одбијен тужбени захтев за исплату тужиље АА преко досуђених, а до тужбом тражених износа по месецима, са припадајућом законском затезном каматом. Тужени је обавезан да тужиоцима накнади трошкове првостепеног поступка од 1.927.937,00 динара и трошкове другостепеног поступка од 54.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену благовремене ревизије изјавили су тужиља АА и тужени. Тужиља, с позивом на члан 404. ЗПП побија пресуду у одбијајућем делу одлуке о њеном тужбеном захтеву и делу о парничним трошковима, због погрешне примене материјалног права. Тужени побија пресуду у обавезујућем делу, због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на ревизију.

Ревизије су дозвољене по одредби члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао побијану пресуду у делу којим је одлучено о захтевима тужилаца у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Супротно указивању тужене, у поступку пред другостепеним судом није учињена ни релативно битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 314. ЗПП, пошто је доказни предлог за машинско вештачење на околност чињеница да ли су радна места тужилаца у поређењу са радним местима запослених у „ТЕ – ТО“ Нови Сад радна места са једнаким доприносом, уз једнаку одговорност, те да ли постоје разлике које се односе на сложеност и одговорност ових послова, с обзиром на разлике у постројењима, опреми, крајњим производима и другим карактеристикама производног процеса, први пут у току поступка поднет након што је првостепена пресуда укинута, без навођења извињавајућих разлога и због тога правилно одбијен.

Према утврђеном чињеничном стању, сви тужиоци су били запослени код правног претходника туженог у организационом делу у Сремској Митровици, односно тужиоци ДД и ЕЕ су и даље запослени код туженог у Огранку „Панонске ТЕ – ТО“, Радној јединици у Сремској Митровици. Послодавац тужилаца је до 01.07.2015. године било Привредно друштво „Панонске термоелектране – топлане“ д.о.о. Нови Сад, које је имало огранке, без правних субјективитета у Новом Саду, Зрењанину и Сремској Митровици. Након тог периода, ово привредно друштво је престало да постоји услед припајања туженом, а према унутрашњој организацији туженог и даље постоји „Огранак Панонске ТЕ – ТО“, са радним јединицама у Новом Саду, Сремској Митровици и Зрењанину. Коефицијенти послова сваког радног места запослених у спорном периоду споразумно су утврђивани од стране послодавца и синдиката, у складу са Методологијом за вредновање радних места и табеларног дела са коефицијентима за типска радна места. Ови коефицијенти су били нижи у односу на иста радна места у „ТЕ – ТО“ Нови Сад, са изузетком радног места тужиоца ЕЕ, који је запослен на радном месту „...“, где је ситуација обрнута. Међутим, овај тужилац је у спорном периоду обављао послове „...“, за које радно место је у „ТЕ – ТО“ Нови Сад предвиђен коефицијент 1,918. У уговорима о раду, односно анексима ових уговора које су тужиоци закључили са послодавцем, наведени су коефицијенти, према којима је тужиоцима обрачунавана и исплаћивана зарада. На основу налаза вештака економско-финансијске струке утврђена је висина разлике између зараде запослених у радној јединици Нови Сад и зараде тужилаца која је исплаћена у складу са закљученим уговорима и анексима уговора, који износи су им досуђени побијаном пресудом.

Другостепени суд одлуку о обавези туженог на исплату спорне разлике зараде заснива на члану 104. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 75/14), којим је прописано: право запосленог на одговарајућу зараду, која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду (став 1.); гарантовање запосленима једнаке зараде за исти рад или рад исте врсте који остварују код послодавца (став 2.); под радом једнаке вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне

спреме, односно образовања, знања и способности, у коме је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност (став 3.); одлука послодавца или споразум са запосленима који нису у складу са ставом 2. овог члана ништави су (став 4.); у случају повреде права из става 2. овог члана запослени има право на накнаду штете (став 5.). По оцени другостепеног суда, одлуку опредељују чињенице да су елементи за обрачун зараде запослених у свим организационим јединицама туженог били предвиђени у спорном временском периоду колективним уговорима од 29.04.2013. и 02.04.2015. године, по којима се коефицијент за обрачун зараде утврђивао у складу са Методологијом за вредновање радних места са табеларним приказом радних места, који су споразумно утврђивали послодавац и синдикат туженог. Тужени је био дужан да наведе разлоге и оправда примену већег коефицијента за запослене који обављају послове са истим називом, истим описом послова и истим захтевом за њихово обављање, што је пропустио да учини.

Тужбени захтев тужиље АА у висини разлике поврх зараде која је исплаћена упоредном запосленом, са основом у одлуци директора због захтева конкретног радног места, делимично је одбијен.

По становишту Врховног суда, због погрешне примене материјалног права, битне чињенице нису потпуно и правилно утврђене.

Према досадашњем чињеничном утврђењу, висина коефицијената тужилаца, односно упоредних радника у организационом делу у Новом Саду за обрачун зараде утврђивана је на основу споразума синдиката и послодавца и била је садржана у Методологији за вредновање радних места са табеларним делом коефицијената типских радних места. Структуру коефицијената за сва радна места чине сложеност 45%, одговорност 25% и услови рада 30%. Нема података да су тужиоци побијали законитост закључених уговора о раду, односно анекса уговора које су закључили са послодавцем, а на основу којих им је у спорном периоду обрачуната и исплаћена зарада.

Имајући у виду садржину расположивих доказа у поступку, другостепени суд је приликом непосредног расправљања на расправи, на основу распореда правила о терету доказивања садржаних у члану 231. ЗПП, био у обавези да оцени од каквог је значаја утврђена чињеница да је коефицијент сваког радног места запослених у радним јединицама био одређен општим актом послодавца, који није једностранни акт већ је донет као резултат споразума са синдикатом. Није недвосмислено разјашњено ни да ли су и са којим успехом тужиоци побијали законитост закључених уговора о раду, односно њихових анекса, те уколико нису из којих разлога су то пропустили да учине.

Наиме, несумњиво је да је општим актима послодавца рад запослених у радним јединицама различито вреднован од јединице до јединице, при чему из приложених Методологија произлази да су коефицијенти за исплату зарада запослених у радној јединици у Новом Саду виши од коефицијената за радне јединице у Сремској Митровици и Зрењанину. Овакво разликовање захтевало је утврђење да ли су сложеност, одговорност и услови рада запослених у свим радним јединицама послодавца тужилаца били једнаки, односно којим критеријумима су се послодавац и синдикат запослених руководили када су предвидели разлику у висини зараде за исте послове, с обзиром на место рада.

Пошто у поновљеном поступку изведе закључак о битним чињеницама за примену одредби члана 104. Закона о раду, другостепени суд ће бити у прилици да донесе закониту одлуку о постављеном тужбеном захтеву и трошковима целог поступка.

Из изнетих разлога, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**